

درآمدی بر تئوری سیستم - محمدرضا نیکفر

در هفت جلسه مقدمه‌ای بر تئوری سیستم عرضه می‌شود، بر تئوری عمومی سیستم و تئوری سیستم‌های اجتماعی به روایت نیکلاس لومن.

روال بحث از این قرار است:

- جلسه یکم: ورود پرسش‌گرانه به بحث
- جلسه دوم: گزاره‌ها و مفهومی‌های اصلی تئوری سیستم - ۱
- جلسه سوم: گزاره‌ها و مفهومی‌های اصلی تئوری سیستم - ۲
- جلسه چهارم: گزاره‌ها و مفهومی‌های اصلی تئوری سیستم - ۳
- جلسه پنجم: گزاره‌ها و مفهومی‌های اصلی تئوری سیستم - ۴
- جلسه ششم: نظری کلی به تئوری سیستم
- جلسه هفتم: نقد تئوری سیستم. آیا تئوری سیستم به درد ما می‌خورد؟ - نظر به جامعه ایران ((در چهار بخش

جلسه یکم: ورود پرسش‌گرانه به بحث

جلسه دوم: گزاره‌ها و مفوم‌های اصلی تئوری سیستم - ۱

قانون صورت "جُرج اسپنسر-براون، مفهومی سیستم، تئوری سیستم و تئوری کنش، خودارجاع‌گری،" سیستم‌های اجتماعی، بنیادهای تئوری سیستم، جدایش سیستم-محیط، پارادایم سیستم-محیط به جای پارادایم کل-جزء

جلسه سوم: گزاره‌ها و مفوم‌های اصلی تئوری سیستم - ۲

علیت و توزیع آن، عنصر و رابطه، بازبستگی، پیچیدگی

جلسه چهارم: گزاره‌ها و مفوم‌های اصلی تئوری سیستم - ۳

پیچیدگی، مرز، مفهومی پیچیدگی و مفهومی سیستم، خودارجاع‌گری، خودسازی، سیستم‌های روانی، سیستم روانی / سیستم اجتماعی، رسانش، پیشایندی دوگانه

جلسه پنجم: گزاره‌ها و مفوم‌های اصلی تئوری سیستم - ۴

زمان‌آگاهی از نظر هوسرل، زمانیت رسانش سیستم‌های اجتماعی، روند و ساختار، ناآرامی، پارسونز و لومن، کارکردگرایی

جلسه ششم: نظری کلی به تئوری سیستم

پیچیدگی، رسانش، پیشایندی Autopoiesis: تئوری سیستم‌های اجتماعی، سیستم و محیط، خودسازی دوگانه، سه مدل جامعه، زیرسیستم‌های اجتماعی، جفت‌بندی زیرسیستم‌های اجتماعی

بخش یکم جلسه هفتم: نقد تئوری سیستم‌های اجتماعی لومن

فرمالیسم در برابر دیالکتیک، مطلق‌گرایی در برساخته‌انگاری، ضعف دید تاریخی، فرمالیسم در خط کشیدن قاطع میان صورت‌بندی سیستمی و صورت‌بندی لایه‌بندی، همبسته با این موضوع ناتوانی در دیدن همه شکل‌های تبعیض، کم‌توجهی به عامل طبقاتی و امتیازوری‌های ناشی از تبعیض در پیشابندی، مستقل‌بینی زیرسیستم‌ها و همراه با آن شخص‌زدایی و انسان‌زدایی، مرزکشی‌های قطعی در پارادایم مبتنی بر جدایش و ندیدن درهم‌آمیزی، آموختن از تئوری سیستم‌های اجتماعی، نظریه‌های جدایش

بخش دوم جلسه هفتم: معناشناسی و ساختار اجتماعی

لومن به چه درد ما می‌خورد؟ چرا ما به یک تئوری جدایش نیاز داریم؟ نقد بسته‌بندی‌های کلان در تحلیل جامعه، مارکسیسم به عنوان تئوری جدایش، سه برداشت از مارکسیسم، مارکس و لومن درباره تمامیت، رویکرد این دو به معناشناسی تاریخی، معنای معناشناسی تاریخی، مفهوم‌ها و ساختارهای اجتماعی، سمانتیک دوگانه‌ها، دو مثال: یک حدیث، باب اول گلستان سعدی

بخش سوم جلسه هفتم: تئوری سیستمی و نظر به جامعه ایران

ایران: گذار به عصر جدید - ایران: جدایش‌های جدید، کارآیی و کارآمدی و بهره‌زایی، «روح سرمایه‌داری»، ناسازه دولت، تصور از دولت همچون ابزار، دیدگاه «دولت در جامعه»، دولت‌محوری و «اپوزیسیون»

بخش چهارم جلسه هفتم: نظر به جامعه ایران با تمرکز بر موضوع انتگراسیون

پیوسته‌ها و حاشیه‌ها، مفهوم انتگراسیون (شمول، پیوستگی) و تفاوت آن با همسان‌سازی، انتگراسیون سیستمی و انتگراسیون اجتماعی، مسئله اشتغال، انتگراسیون و تبعیض، انتگراسیون در سطح جهانی، سیستم نهادینه، مشکل انتگراسیون، تحلیل سیستم نهادینه، خودسازی، تبعیض و روان‌پارگی، دولت‌محوری و جامعه‌محوری، معنای دیدن جامعه، اهمیت نگاه سیستمی، وحدت و رهبری در وضعیت کثرت و گریز، خلاصه و پایان سخن
